

P Á L Y A M Ű

**Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által 347.E/2024. (VIII. 22.) OBHE határozatával a
Kaposvári Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégium kollégiumvezetői
állásának pályázati kiírására**

**dr. Böröcz Ibolya Klára
törvényszéki tanácselnök
Kaposvári Törvényszék**

I. Bevezető - a kollégiumvezető feladatai

Az OBH elnöke által a 347.E/2024. (VIII. 22.) határozatával írt ki pályázatot a Kaposvári Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégium kollégiumvezetői állására. Pályaművem a kiírásnak megfelelően készítettem el, melynek során figyelemmel voltam a kollégiumvezető munkáját meghatározó jogszabályokra, szabályozókra, az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai célokra és a Kaposvári Törvényszék elnöke által megfogalmazott közép- és hosszútávú tervekre. Először a kollégiumvezető feladatait meghatározó jogszabályokat, szabályozókat ismertetem röviden.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról rendelkező 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 26. § (1) bekezdése és 124. §-a határozza meg a kollégiumvezető feladatait. Eszerint a törvényszék kollégiumvezetője köteles a vezetése alatt álló bíróságok ítélkezését folyamatosan figyelemmel kísérni. A kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről, és ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bírósági szervezet és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 28. § (1) bekezdése szerint a kollégiumvezető szervezi és vezeti a kollégium munkáját. A (2) bekezdés szerint a kollégiumvezető feladata különösen: az 54. § (1) bekezdésében szereplő beszámolójában évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaművében szereplő tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről, jelen szabályzatban rögzítetteknek megfelelően a kollégiumvezetői tevékenységéről beszámol az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökének, az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati, a másodfokú vagy felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét, összegyűjti és elemzi, szükség esetén a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket, összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik, évenként összegzi a másodfokú, a harmadfokú, a felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácselnökök feljegyzéseinek általánosítható tapasztalatait, hasznosításukat előkészíti, ellenőrzi a kollégiumon

belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, ennek érdekében betekint az eljáró bíró vagy a tanácselnökök által a Bűsz. előírásai szerint vezetett nyilvántartásba; a törvényszék kollégiumvezetője e feladatot a kollégium illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon is ellátja, ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladatokat, az elvi határozatokat (elvi döntéseket) rendszerezi, elemzi, ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének a szakmai irányítását, felügyeletét, közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében, a közérdekű bejelentések és panaszügyek intézésében részt vesz, javaslatot tesz – a szolgálati út betartásával – a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Kúria kollégiumvezetőjének és az ítélőtábla elnökének a jogegységi eljárás indítványozására, irányítja és szervezi a tanácselnöki feljegyzések ismertetését, ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal, előterjeszti – a szolgálati út betartásával – az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzataalkotás, -módosítás körében, javaslatot tesz fegyelmi, kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására, ellátja a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló OBH utasításban számára meghatározott feladatokat.

A Kaposvári Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata II. 1.1. pontja szerint a kollégium munkáját a kollégiumvezető vezeti és szervezi, továbbá a szakágak szerinti bírák javaslataira is figyelemmel a kollégium ügyrendjére javaslatot tesz. A kollégiumvezető feladatait az SzMSz III. 1.3. pontja részletezi.

Az OBH elnökének stratégiai célkitűzései: a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek, az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása, tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása, a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége, a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, a képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

A Kaposvári Törvényszék elnöke által meghatározott tervek közül a következőket emelem ki: a magas színvonalú és időszerű ítélkező tevékenység folytatása és javítása, az elhúzódó perek számának csökkentése.

II. Az ítélkezés hatékonysága: ügyforgalom, időszerűség, az ítélkezés megalapozottsága

A peres felek ügyeik gyors és hatékony intézését igénylik. A magas színvonalú és időszerű ítélkezés kötelezettségünk, de úgy gondolom, hogy belső igényünk is a minőségi munkavégzés.

Az ítélkezés aktuális állapotának bemutatását a Kaposvári Törvényszék elnökének tájékoztatása, a Kaposvári Törvényszék Polgári-Gazdasági és Munkaügyi Kollégium vezetőjének beszámolója és a 2024. I. félévi statisztikai tájékoztató és ügyforgalmi adatok alapján készítettem el, felhasználva a diagramokat és táblázatokat.

1. Ügyforgalom

1.1. Járásbíróságok

Kaposvári Törvényszék Ügyforgalmi adatok

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Járásbíróságok									
Polgári per	3 304	3 442	3 388	3 404	3 477	3 510	1 286	1 251	1 129
Gazdasági per	116	102	132	109	106	116	42	38	54
Polgári nemperes	2 927	3 062	3 143	2 946	3 023	3 152	96	135	126
Bírósági végrehajtási ügyek	3 638	3 331	3 802	3 849	3 273	3 657	248	306	451
Gazdasági nemperes	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Mediációs ügyek	23	30	21	19	30	23	5	5	3

Járásbíróságok ügyforgalma összesen, 2023. év

Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek				Mind- összesen
		polgári	gazdasági	összesen	polgári	bírószági végrehajtási ügyek	gazdasági	összesen	
Érkezett ügyek száma	összesen	3 388	132	3 520	3 143	3 802	0	6 945	10 465
	2022. év százalékában	98,4	129,4	99,3	102,6	114,1	0,0	108,6	105,3
Befejezett ügyek száma	összesen	3 510	116	3 626	3 152	3 657	0	6 809	10 435
	2022. év százalékában	100,9	109,4	101,2	104,3	111,7	0,0	108,1	105,6
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	1 129	54	1 183	126	451	0	577	1 760
	2022. év százalékában	90,2	142,1	91,8	93,3	147,4	-	130,8	101,7

Ügyforgalmi adatok

Az ügy tárgya	Érkezett		Érkezés előző félév= 100%	Befejezett		Befejezés előző félév=100%	Folyamatban lévő		Folyamatban lévő előző félév=100% 2023.06.30	Folyamatban lévő előző év=100% 2023.12.31
	2023.I. félév	2024.I. félév		2023.I. félév	2024.I. félév		2023.I. félév	2024.I. félév		
Járásbíróságok										
Polgári per	1 756	1 764	100,5%	1 948	1 899	97,5%	1 059	994	93,9%	88,0%
Gazdasági per	62	64	103,2%	58	73	125,9%	42	45	107,1%	83,3%
Polgári nemperes	1 575	1 681	106,7%	1 600	1 731	108,2%	110	76	69,1%	60,3%
Bírószági végrehajtási ügyek	1 754	1 827	104,2%	1 688	1 944	115,2%	372	334	89,8%	74,1%
Gazdasági nemperes	0	0	-	0	0	-	0	0	-	-
Mediációs ügyek	15	10	66,7%	12	7	58,3%	8	6	75,0%	200,0%

A 2021. évtől 2024. évi I. félévéig vizsgálva az ügyek érkezését a polgári peres ügyek érkezésében enyhe hullámlás alakult ki, amely azonban nem számottevő. A polgári peres ügyek érkezése 2021. évhez képest 2022-re enyhén emelkedett, míg a 2023-as évben az előző évihez képest kisebb csökkenés következett be. A 2023. I. félévet összehasonlítva a 2024. I. félévvel ismételt enyhe emelkedés tapasztalható.

A befejezések száma 2021-től folyamatosan emelkedett, melynek következtében arányosan a folyamatban maradt ügyek száma is folyamatosan csökkent polgári perek esetében. A 2024. I. félévét 2023. I. félév befejezéséhez viszonyítva kisebb csökkenés történt, a befejezés az előző félévi befejezés 97,5%-a, melynek következtében a 2023. június 30-i állapothoz képest a folyamatban lévő ügyek száma az előző félévi 93,9%-a.

A gazdasági perek esetében fordítottan alakult az érkezés, a 2022. évi csökkent a 2021. évhez képest, majd 2023-ban jelentősebb emelkedés történt. Az előző évihez képest az érkezett ügyek aránya 129,4%. A 2024. I. félévi érkezés a 2023. I. félévi érkezésének 103,2%-a. A befejezések és

folyamatban maradt ügyek számában lényegi változás nem volt. 2024. I. félévi befejezés lényegesen meghaladta a 2023.I. félévit, a folyamatban maradt perek száma 2-vel nőtt.

A polgári nemperes ügyek érkezése folyamatosan emelkedett, ahogy a befejezés. A bírósági végrehajtási ügyek száma 2021. évhez képest 2022-re csökkent, majd 2023-ban nagyobb emelkedés következett be. A befejezések és folyamatban maradt ügyek száma ennek megfelelően alakult.

A 2023. I. félévi adatokhoz képest 2024. I. félévében a polgári nemperes és bírósági végrehajtási ügyek száma enyhén emelkedett, azonban nagyobb mértékben emelkedett a befejezések száma, melynek következtében a folyamatban maradt ügyek száma csökkent. A mediációs ügyek körében hasonló folyamat zajlott le.

1.2. Törvényszék – elsőfokú ügyek

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Elsőfokú ügyek									
Polgári per	115	125	133	128	130	108	70	65	90
Gazdasági per	59	44	34	56	52	43	35	27	18
Munkaügyi per	120	132	168	124	152	143	53	33	58
Polgári nemperes	354	261	306	346	284	299	36	13	20
Gazdasági nemperes	105	87	61	105	87	61	0	0	0
Munkaügyi nemperes	31	17	23	31	17	23	0	0	0
Cégügyek³	5 276	5 138	5 025	4 928	5 332	5 020	481	287	292
Csőd- és felszámolási eljárások	151	313	269	171	149	349	131	295	215
Törvényszéki végrehajtási ügyek	62	44	42	67	44	38	3	3	7

³Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket

⁴Tartalmazza az Fpk., Fpkih., Apk., Vpk., Vpkih., Tpk., Rpk., Rpkh., Szpk. és Szpkh. ügyeket

Elsőfokú ügyek ügyforgalma, 2023. év

Megnevezés		Peres ügyek				Nemperes ügyek								Mind-összesen
		polgári	gazdasági	munka- ügyi	összesen	polgári	gazdasági	munka- ügyi	összesen	csőd- és felszámolási eljárások ¹	cégügyek ²	Végre- hajtási ügyek	nemperes ügyek összesen	
Érkezett ügyek száma	összesen	133	34	168	335	306	61	23	390	269	5 025	42	5 726	6 061
	2022. év százalékában	106,4	77,3	127,3	111,3	117,2	70,1	135,3	106,8	85,9	97,8	95,5	97,7	98,4
Befejezett ügyek száma	összesen	108	43	143	294	299	61	23	383	349	5 020	38	5 790	6 084
	2022. év százalékában	83,1	82,7	94,1	88,0	105,3	70,1	135,3	98,7	234,2	94,1	86,4	97,9	97,4
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	90	18	58	166	20	0	0	20	215	292	7	534	700
	2022. év százalékában	138,5	66,7	175,8	132,8	153,8	-	-	153,8	72,9	101,7	233,3	89,3	96,8

¹Tartalmazza az Fpk., Fpkih., Apk., Vpk., Vpkih., Tpk., Rpk., Rpkh., Szpk. és Szpkh. ügyeket

²Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket

Az ügy tárgya	Érkezett		Érkezés előző félév= 100%	Befejezett		Befejezés előző félév=100%	Folyamatban lévő		Folyamatban lévő előző félév=100% 2023.06.30	Folyamatban lévő előző év=100% 2023.12.31
	2023.I. félév	2024.I. félév		2023.I. félév	2024.I. félév		2023.I. félév	2024.I. félév		
Elsőfokú ügyek										
Polgári per	76	62	81,6%	61	65	106,6%	80	87	108,8%	96,7%
Gazdasági per	16	32	200,0%	32	26	81,3%	11	24	218,2%	133,3%
Munkaügyi per	91	70	76,9%	76	73	96,1%	48	55	114,6%	94,8%
Polgári nemperes	182	111	61,0%	177	117	66,1%	18	14	77,8%	70,0%
Gazdasági nemperes	38	34	89,5%	38	34	89,5%	0	0	-	-
Munkaügyi nemperes	8	14	175,0%	8	13	162,5%	0	1	-	-
Cégügyek³	2 638	2 746	104,1%	2 667	2 734	102,5%	258	304	117,8%	104,1%
Csőd- és felszámolási eljárások ⁴	120	175	145,8%	145	161	111,0%	270	229	84,8%	106,5%
Törvényszéki végrehajtási ügyek	22	31	140,9%	23	29	126,1%	2	9	450,0%	128,6%

²Egyéb ügyek: a másodfokra érkezett elsőfokú ügyek

³Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket

⁴Tartalmazza az Fpk., Fpkh., Apk., Vpk., Vpkh., Tpk., Cspk., Cspkh., Rpk., Rpkh., Szpk. és Szpkh. ügyeket

A törvényszékre 2021-ben 115, 2022-ben 125, míg 2023-ban 133 ügy érkezett. 2024. év I. félévében az érkezés ismét csökkent, a 2023. I. félévinek 81,6%-ára. A befejezések száma az érkezett ügyek számát 2021. és 2022-ben is meghaladta, míg 2023-ban alatta maradt, 2024. I. félévében ismét meghaladta. Ennek eredményeként 2024. I. félév végén 87 polgári per maradt folyamatban.

Az elsőfokú gazdasági perek száma 2021-től 2023. év végéig folyamatosan csökkent. 2024. év I. félévében azonban az ügyérkezés a 2023. évi I. félévi érkezés duplájára emelkedett. Ez a szám azért is különösen jelentős, mert míg 2023. egész évben érkezett 34 gazdasági per, addig a 2024. év I. félévében érkezett 32 per.

A befejezések száma 2021-ben 56 volt, ez nem érte el az érkezést, 2022-ben, illetve 2023-ban azonban jelentősen meghaladta az adott évi érkezést, amelynek következtében 2023. év végén 18 ügy volt csak folyamatban. A 2024. I. félévi befejezések száma a 2023. I. félévi befejezések számának 81,3%-a. 2024. I. félév végén 24 gazdasági per volt folyamatban.

A munkaügyi perek száma 2021. évtől folyamatosan emelkedett, 2023-ban 168 ügy érkezett. 2021. és 2022-ben a befejezések száma meghaladta az érkezett ügyek számát, míg 2023-ban kicsivel alatta maradt, így 2023. év végén 58 munkaügyi per volt folyamatban. A 2024. I. félévi érkezés a 2023. I. félévi érkezés 76,9%-a, míg a befejezés 96,1%-a az előző félévinek, így 2024. év első félévében félév végén a folyamatban maradt ügyek száma 55.

A polgári nemperes ügyekben nagyobb hullámváz látható, míg 2021-ben 354 érkezett ügyhöz képest 2022-ben 261, 2023-ban 306 érkezés volt, a befejezések és folyamatban maradt ügyek száma ezen aránynak megfelelő.

A gazdasági nemperes ügyek érkezése folyamatos csökken 2021-től, melyet a befejezés teljesen lekövet.

A munkaügyi nemperes érkezés folyamatosan alacsony, enyhe hullámvázsal.

A cégügyeknél enyhén, folyamatosan csökkent az érkezés. 2023-ban az érkezett ügyek száma 5.025. A befejezések száma 2022-ben jelentősen megemelkedett, 2023-ban csaknem azonos volt az érkezett ügyek számával, így 2023. év végén mindösszesen 292 ügy maradt folyamatban. A 2024. I. félévi érkezés enyhén emelkedett a 2023. I. félévéhez viszonyítva, melyet a befejezés lekövetett, így minimális emelkedés történt a folyamatban levő ügyek számában.

A csőd- és a felszámolási eljárások esetében az érkezés a 2022-ben az előző évi több mint a duplájára emelkedett, 313-ra, amely enyhe csökkenést mutatott 2023-ban. A befejezések száma 2023-ban emelkedett jelentősen, a 2022. évhez viszonyítva 234,2%-os volt a befejezett ügyek száma. Ennek köszönhető, hogy a folyamatban maradt ügyek száma 2023. év végére 215-re csökkent. A 2024. év I. félévet viszonyítva a 2023. I. félévéhez, ismételt emelkedés történt, a 2024. I. félévi a 2023. I. félévi érkezés 145,8%-a, amelyet a befejezés részben lekövet, így a folyamatos ügyek számában nem emelkedett.

A törvényszék mint elrendelő bíróság által intézett végrehajtási ügyek száma 2021-től kezdve folyamatosan csökken, ennek megfelelő a befejezések és a folyamatban maradt ügyek száma. 2024. évi I. félévi érkezés azonban a 2023. I. félévi érkezés 140,9%-a, a befejezésre figyelemmel 2024. I. félév végén 9 ügy volt folyamatban.

1.3. Törvényszék – fellebbezett ügyek

Kaposvári Törvényszék

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Fellebbezett ügyek									
Polgári per	215	185	232	224	195	202	87	77	107
Gazdasági per	13	12	11	10	16	8	7	3	6
Polgári nemperes	775	643	628	762	656	611	98	85	102
Gazdasági nemperes	2	5	8	1	4	9	1	2	1
Egyéb ügyek ²	85	56	29	114	55	31	4	2	0

²Egyéb ügyek: a másodfokra érkezett elsőfokú ügyek - minden üzyszakban

Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2023. év

Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek			Egyéb ügyek ¹	Mind-összesen
		polgári	gazdasági	összesen	polgári	gazdasági	összesen		
Érkezett ügyek száma	összesen	232	11	243	628	8	636	29	908
	2022. év százalékában	125,4	91,7	123,4	97,7	160,0	98,1	51,8	100,8
Befejezett ügyek száma	összesen	202	8	210	611	9	620	31	861
	2022. év százalékában	103,6	50,0	99,5	93,1	225,0	93,9	56,4	93,0
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	107	6	113	102	1	103	0	216
	2022. év százalékában	139,0	200,0	141,3	120,0	50,0	118,4	0,0	127,8

¹Egyéb ügyek: a másodfokra érkezett elsőfokú ügyek - minden üzyszakban

Az ügy tárgya	Érkezett		Érkezés előző félév=100%	Befejezett		Befejezés előző félév=100%	Folyamatban lévő		Folyamatban lévő előző félév=100% 2023.06.30	Folyamatban lévő előző év=100% 2023.12.31
	2023.I. félév	2024.I. félév		2023.I. félév	2024.I. félév		2023.I. félév	2024.I. félév		
Fellebbezett ügyek										
Polgári per	129	87	67,4%	107	113	105,6%	99	81	81,8%	75,7%
Gazdasági per	6	7	116,7%	4	9	225,0%	5	4	80,0%	66,7%
Polgári nemperes	327	300	91,7%	334	279	83,5%	78	123	157,7%	120,6%
Gazdasági nemperes	4	4	100,0%	5	2	40,0%	1	3	300,0%	300,0%
Egyéb ügyek ²	20	32	160,0%	19	30	157,9%	3	2	66,7%	-

²Egyéb ügyek: a másodfokra érkezett elsőfokú ügyek

A 2021. évben érkezett 215 ügyhöz képest 2022-ben 185-re csökkent az érkezés, 2023-ban jelentős emelkedés történt, 232-re emelkedett az ügyek száma, amely az előző évi érkezés 125,4%-a. A befejezés 2021-ben és 2022-ben meghaladta az érkezett ügyek számát, 2023-ban azonban az érkezett ügyek száma alatt maradt. A 2024. I. félévi érkezés azonban a 2023. I. félévi érkezésnek 67,4%-a volt, míg a 2024. évi I. félévi befejezés a 2023. I. félévnek 105,6%-a, így 2024. I. félév végén 81 fellebbezett peres ügy maradt folyamatban.

A gazdasági fellebbezett ügyek érkezésében, befejezésében 2021-től lényegi változás nem történt.

A fellebbezési ügyszakban 2021. évben 775 polgári nemperes ügy érkezett, amely a következő évtől folyamatosan csökkent, 2023-ban 628 volt. A befejezés 2021. és 2023-ban nem érte el az érkezést, míg 2022-ben enyhén meghaladta, melynek eredményeként 2023-ban a folyamatban maradt ügyek száma 102. 2024. I. félévi érkezés a 2023. I. félévi érkezés 91,7%-a, a befejezés a 83,5%-a, melynek eredményeként a folyamatban maradt ügyek száma megemelkedett 123-ra.

A gazdasági nemperes ügyek száma 2021-től folyamatosan emelkedett, ez azonban lényegi változást nem jelent, mert számuk végig 10 alatt volt.

Az egyéb ügyek száma jelentősen csökkent, a 2021. évi 85 érkezés 2022-ben 56-ra, majd 2023-ban 29-re. A befejezések száma bár folyamatosan csökkent, az érkezést meghaladta, így 2023. év végén ilyen ügy nem volt folyamatban, 2024. I. félévi érkezés azonban 160%-a volt a 2023. I. félévnek. A befejezés ezt csaknem teljes egészében lekövette, így 2024. I. félév végén 2 ilyen ügy maradt folyamatban.

2. Időszerűség

Fontos mutatónk az ügyek időtartama. A polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény az eljárás időtartamát helyezte fókuszba. Bár vagyoni elégtétel iránt csak néhány per indult, sajnálatos módon a Kaposvári Törvényszék részbeni marasztalásával fejeződtek be. A törvény és az annak alapján kialakult bírói gyakorlat szigorú. Ha az eljárás időtartama meghaladta a Pev. törvényben meghatározott észszerűnek minősített időtartamot, abból kevés levonást fogadott el az igényt elbíráló bíróság.

2.1. Járásbíróságok

Járásbíróságok ügyforgalma összesen, 2023. év

Megnevezés			Peres ügyek		
			polgári	gazdasági	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	3 215	109	3 324
	aránya,%		91,6	94,0	91,7
	bef. változása	előző év=100,0	102,0	129,8	102,8
A 2 éven túl folyamatos perek*	száma	a folyamatban lévő perekből	41	3	44
	aránya,%		3,6	5,6	3,7
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	91,1	300,0	95,7
Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	1	0	1
	aránya,%		0,1	0,0	0,1
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	33,3	-	33,3

* Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyek számát is.

Járásbíróságok ügyforgalma összesen, 2024. I. félév

Megnevezés			Peres ügyek		
			polgári	gazdasági	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	1 754	65	1 819
	aránya,%		92,4	89,0	92,2
	bef. változása	előző félév=100,0	98,2	120,4	98,9
A 2 éven túl folyamatos perek*	száma	a folyamatban lévő perekből	35	1	36
	aránya,%		3,5	2,2	3,5
	ügyhátr. változása	előző félév=100,0	94,6	33,3	90,0
Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	0	0	0
	aránya,%		0,0	0,0	0,0
	ügyhátr. változása	előző félév=100,0	0,0	-	0,0

* Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyek számát is.

A járásbíróságokon az ítélezés időszzerű. 2023. évben az egy éven belül befejezett perek aránya az összes befejezéshez képest 91,7% volt, amely szám 2024. I. félévében tovább emelkedett 92,2%-ra.

A 2 éven túl folyamatos perek száma 2023-ban 46-ról 44-re csökkent, amely az összes peres ügy 3,7%-át tette ki. 2024. I. félévében további jelentős csökkenést értek el a járásbíróságok, ugyanis a 2 éven túl folyamatos perek száma 36-ra csökkent, amely az összes folyamatban lévő ügy 3,5%-a.

Örvendetesen folyamatos az 5 éven túl folyamatban maradt ügyek számának csökkenése, míg 2022-ben 3 db ilyen ügy volt a járásbíróságokon, 2023-ban ez 1-re csökkent, 2024. év I. félév végén pedig nem volt 5 éven túl folyamatban lévő per.

A 2023. évben a 2 éven túli ügyek száma a Fonyódi és a Siófoki Járásbíróságon nőtt. A Fonyódi Járásbíróságon 2024. I. félévében ez az arány nem javult, a 3-5 év között folyamatban levő ügyek száma 5, a 2-3 év között folyamatban levő ügyek száma 10, és az 1-2 év között folyamatban levő ügyek száma is 18.

A Siófoki Járásbíróságon 2023. év végén 7 db a 2 éven túl folyamatban lévő ügyek száma, amely 2024. I. félév végére 5-re csökkent, magas ugyanakkor az 1-2 év közötti ügyek száma, 19, továbbá 1 db 3-5 év közötti ügy volt.

A Kaposvári Járásbíróságon 6 db 3-5 és 5 db 2-3 év közötti folyamatban lévő ügy van. Kicsit magas az 1-2 év közötti ügyek száma, 36.

2024. év I. félévi adatok alapján a Barcsi és Nagyatádi Járásbíróság eredménye kiemelkedő, 2 éven túl folyamatban lévő ügyük nincs, 1-2 év között folyamatban levő ügy Baracson 3, míg Nagyatádon 2 volt.

2.2. Törvényszék elsőfokú ügyek

Elsőfokú ügyek ügyforgalma, 2023. év

Megnevezés			Peres ügyek			
			polgári	gazdasági	munka- ügyi	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	83	30	131	244
	aránya,%		76,9	69,8	91,6	83,0
	bef. változása	előző év=100,0	90,2	107,1	97,8	96,1
A 2 éven túl folyamatos perek ⁴	száma	a folyamatban lévő perekből	12	2	2	16
	aránya,%		13,3	11,1	3,4	9,6
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	150,0	66,7	100,0	123,1
Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	1	1	0	2
	aránya,%		1,1	5,6	0,0	1,2
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	-	-	-	-

⁴ Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyeket

Elsőfokú ügyek ügyforgalma, 2024. I. félév

Megnevezés			Peres ügyek			
			polgári	gazdasági	munka- ügyi	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	45	20	61	126
	aránya,%		69,2	76,9	83,6	76,8
	bef. változása	előző félév=100,0	97,8	87,0	84,7	89,4
A 2 éven túl folyamatos perek ⁴	száma	a folyamatban lévő perekből	21	1	2	24
	aránya,%		24,1	4,2	3,6	14,5
	ügyhátr. változása	előző félév=100,0	175,0	50,0	100,0	150,0
Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	1	1	0	2
	aránya,%		1,1	4,2	0,0	1,2
	ügyhátr. változása	előző félév=100,0	100,0	100,0	-	100,0

⁴ Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyeket

2023-ban a törvényszék elsőfokú polgári ügyszakban az egy éven belül befejezett perek aránya 76,9% volt. A 2 éven túl folyamatban lévő perek száma azonban emelkedett, arányuk az összes ügyön belül 13,3%, amely 12 ügyet jelent. 5 éven túl 2023. év végén 1 folyamatban lévő ügy volt. 2024. I. félévben a 2 éven túl folyamatban lévő perek arányában újabb emelkedés történt, a folyamatban maradt 2 éven túli ügyek száma 21. A 2024. I. félév végi statisztika tartalmaz még 1 db 5 éven túl folyamatban lévő pert, azonban az ténylegesen 2024. július hónapban befejeződött.

Gazdasági ügyszakban az egy éven belül befejezett perek aránya 2023-ban 69,8 volt, 2-re csökkent a 2 éven túl folyamatban lévő perek száma és 1 db 5 éven túl folyamatban lévő ügyük volt. A 2024. I. félévében az egy éven belül befejezett perek száma tovább nőtt, 76,9%-ra, és a 2 éven túl folyamatban lévő perek száma tovább csökkent, 1 ilyen ügy van, továbbá változatlanul 1 db 5 éven túl folyamatban lévő ügy.

A munkaügyi ügyszakban 2023-ban az egy éven belül befejezett perek száma 91,6% volt, a %-os arány lényegében egyezik az előző évvel, míg 2 éven túl 2 ügy maradt folyamatban, 5 éven túl pedig folyamatban lévő ügy nem volt. 2024. I. félévében maradt a szép eredmény.

2.3. Törvényszék másodfokú ügyek

Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2023. év

Megnevezés			Peres ügyek		
			polgári	gazdasági	összesen
A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	124	4	128
	aránya,%		61,4	50,0	61,0
	bef. változása	előző év=100,0	109,7	33,3	102,4
A 1 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	1	0	1
	aránya,%		0,9	0,0	0,9
	ügyhár. változása	előző év=100,0	-	-	-

Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2024. I. félév

Megnevezés			Peres ügyek		
			polgári	gazdasági	összesen
A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	57	7	64
	aránya,%		50,4	77,8	52,5
	bef. változása	előző félév=100,0	82,6	700,0	91,4
A 1 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	3	0	3
	aránya,%		3,7	0,0	3,5
	ügyhár. változása	előző félév=100,0	-	-	-

A Kaposvári Törvényszéken a fellebbezési ügyszakban a perek 61%-a fejeződött be 6 hónapon belül, amely arány 2024. I. félévében csökkent 52,5%-ra. 2023. év végén 1 db egy éven túl folyamatos ügy volt, amely 2024. I. félév végén 3-ra emelkedett. Az időközben történt befejezésre figyelemmel ismételt 1 egy éven túli ügy van.

3. Az ítékezés megalapozottsága

Az ítékezés megalapozottsága körében két statisztikai adat segít. Az egyik a fellebbezési viszonyszám, amely kifejezi, hogy az összes ügghöz képest milyen arányban fellebbezték meg a felek a döntéseket. A fellebbezési viszonyszám utal arra, hogy milyen arányban emelkedett a döntésünk elsőfokon jogerőre, fogadták el a felek a bíróság döntését. A másik adat a helybenhagyás, megváltoztatás, a hatályon kívül helyezés aránya.

3.1. Járásbíróságok

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata civilisztikai ügyekben

	Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2023-ban	Fellebbezési viszonyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	3 626	243	0,067	210	123	58,6%	50	23,8%	11	5,2%	26	12,4%
polgári	3 510	232	0,066	202	118	58,4%	48	23,8%	11	5,4%	25	12,4%
gazdasági	116	11	0,095	8	5	62,5%	2	25,0%	0	0,0%	1	12,5%

* Nem tartalmazza a 'hatályon kívül helyezés és az eljárás megszüntetése' ügyeket, azok az egyébben vannak

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata civilisztikai ügyekben

	Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Fellebbezési viszonyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés*		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	1 972	94	0,048	122	81	66,4%	17	13,9%	14	11,5%	10	8,2%
polgári	1 899	87	0,046	113	74	65,5%	16	14,2%	14	12,4%	9	8,0%
gazdasági	73	7	0,096	9	7	77,8%	1	11,1%	0	0,0%	1	11,1%

* Nem tartalmazza a 'hatályon kívül helyezés és az eljárás megszüntetése' ügyeket, azok az egyébben vannak

A járásbíróságokon polgári peres ügyeknél a fellebbezési viszonyszám 2023-ban 0,066 volt, amely 2024. I. félévére tovább javult, 0,046-ra. A gazdasági peres ügyeknél lényegében változatlan, a 0,095-ös 2023-as arányszám 2024. I. félévében 0,096-ra változott. A helybenhagyó döntések aránya mindkét területen növekedett, míg polgári perek esetén 58,4%-ról 65,6%-ra, addig gazdasági pereknél 62,5%-ról 77,8%-ra, amely rendkívül szép mutató.

A megváltoztató döntések száma is csökkent. Egy terület van, ahol negatívan alakultak a mutatók, ez pedig a hatályon kívül helyezés aránya. 2023-ban összesen 11 esetben került sor hatályon kívül helyezésre, amely az összes elbírált ügy 5,4%-a. Ezzel szemben 2024. I. félévében 14 ügy hatályon kívül helyezése történt, amely az összes fellebbezett ügy 12,4%-a.

3.2. Törvényszék elsőfok

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata civilisztikai ügyekben

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Ítéletáblára érkezett peres ügyek száma 2023-ban*	Fellebbezési viszonyszám	Ítéletáblán befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés* %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	151	37	0,245	39	18	46,2%	13	33,3%	1	2,6%	7	17,9%
polgári	108	23	0,213	22	12	54,5%	8	36,4%	0	0,0%	2	9,1%
gazdasági	43	14	0,326	17	6	35,3%	5	29,4%	1	5,9%	5	29,4%

* Nem tartalmazza a 'hatályon kívül helyezés és az eljárás megszüntetése' ügyeket, azok az egyébben vannak

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata (civilisztikai ügyekben)

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Ítéletáblára érkezett peres ügyek száma 2024. I. félévben*	Fellebbezési viszonyszám	Ítéletáblán befejezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés* %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	91	13	0,143	12	8	66,7%	4	33,3%	0	0,0%	0	0,0%
polgári	65	10	0,154	10	7	70,0%	3	30,0%	0	0,0%	0	0,0%
gazdasági	26	3	0,115	2	1	50,0%	1	50,0%	0	0,0%	0	0,0%

* Nem tartalmazza a 'hatályon kívül helyezés és az eljárás megszüntetése' ügyeket, azok az egyébben vannak

Törvényszék elsőfokú ügyekben az ítékezés minőségi mutatói folyamatosan javultak. 2023. évben a polgári elsőfokú ügyek esetében a fellebbezési viszonyszám 0,213 volt, amely 2024. év I. felére 0,154-re mérséklődött, míg gazdasági ügyekben 0,326-ról 0,115-re. A helybenhagyási arány polgári ügyekben 2023-ban 54,5% volt, 2024. I. félévében 70%, míg gazdasági ügyekben 35,3%, 50%-ra javult. A megváltoztató döntések száma polgári ügyekben csökkent, 36,4%-ról 30%-ra, a gazdasági ügyekben ugyanakkor 29,4%-ról 50 %-ra emelkedett. Ehhez a számadathoz azonban szükséges megjegyezni, hogy míg a 29,4%-os megváltoztatási arány 17 ügyből 5 ügyet jelentett, addig 2024. I. félévében 2-ből 1 ügyet mindösszesen. A hatályon kívül helyezés polgári ügyekben 2023-ban sem volt és 2024. I. félévében sem, míg 2023-ban 1 ügy hatályon kívül helyezése történt gazdasági ügyekben, mely 5,9%-ot jelentett, 2024. év I. felében nem volt.

Első fok és másodfok viszonylata munkaügyi ügyekben

	Első fokon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Másodfokra érkezett peres ügyek száma 2023-ban	Fellebbezési viszonyszám	Másodfokon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés* %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
munkaügyi	143	8	0,056	10	5	50,0%	3	30,0%	2	20,0%	0	0,0%

* Nem tartalmazza a 'hatályon kívül helyezés és az eljárás megszüntetése' ügyeket, azok az egyébben vannak

Első fok és másodfok viszonylata munkaügyi ügyszakban

	Első fokon befejezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Másodfokra érkezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Fellebbezési viszonyszám	Másodfokon befejezett peres ügyek száma 2024. I. félévben	Helyben hagyás %		Meváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
munkaügyi	73	8	0,110	4	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	

Munkaügyi ügyszakban a 2023.évi 0,056 fellebbezési viszonyszám 2024.év I. félév végén 0,110-re emelkedett. A helybenhagyás aránya 2023-ban 50%-os volt, 2024. I. félévében 100%-os. 2023-ban a megváltoztatás aránya 30%-os, 20%-os a hatályon kívül helyezés, amely mindösszesen 2 ügyet jelentett.

A polgári ügyszakban a 2023. évben 42 felülvizsgálati kérelem elbírálása történt. A Kúria 15 ügyben a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta, 6 ügyben hatályon kívül helyezte a jogerős határozatot, valamint 21 egyéb befejezés volt. A munkaügyi ügyszakban 2 hatályon kívül helyezés történt és 2 ügyet egyéb módon fejezett be a Kúria.

III. Következtetések, tervek

A 2023. év végi és a 2024. évi I. félévi adatokból megállapítható, hogy a civilisztikai ügyszak összességében időszerűen és magas színvonalon végzi az ítélező tevékenységét. Célként fogalmazom meg az időszerű és magas színvonalú ítélezés fenntartását az egyenletes munkateher kialakításával együtt.

A 2024. év bebizonyította, hogy milyen sérülékenyek vagyunk, – távozás, betegség, illetve baleset is történt - amely következtében a munkateher is megváltozott azokon a helyeken, amely szervezeti egységet ez érintette.

Véleményem szerint fontos, hogy a kollégiumvezető folyamatosan figyelje az ítélező tevékenységet, észlelje és azonosítsa azokat a változásokat, amelyeknél beavatkozás szükséges, hogy gyors, megfelelő válasszal tudjon reagálni a váratlan eseményre. Az igazgatási ellenőrzést a szabályzatnak megfelelően végezve átlátható mindenki számára, hogy az igazgatási vezető mikor, mit ellenőriz. Fontos ugyanakkor az igazgatási ellenőrzés láthatatlansága, az, hogy az az ítélező bíró zavarása nélkül történjen. Erre az elektronikus akta, az ITR lehetőséget ad.

Rendkívül fontos számomra az együttműködés, mert úgy gondolom, hogy mindig hatékonyabb az a megoldás, amelynek kialakításában az érintettek részt vesznek. Első lépésként véleményem szerint azt kell megvizsgálni, hogy az adott szervezeti egységen belül milyen módon oldható meg a probléma, amennyiben erre nincs megfelelő eszköz, akkor lehet tovább lépni.

A Siófoki Járásbíróságon a 2023. évben 4,5 bíró tevékenykedett, figyelemmel arra, hogy a Siófoki Járásbíróság elnöke polgári ügyszakos bíró. Jelenleg egy bíró tartósan távol van, ügyeinek átszignálása megtörtént. További változás várható, mert a Siófoki Járásbíróság elnöke a Kaposvári Törvényszék elnökhelyettesi álláshelyére pályázott, a pályázatot az ösztöbírői értekezlet támogatta. Az elbírálás folyamatban van. A pályázat sikere esetén további változás várható attól függően, hogy a Siófoki Járásbíróság elnöki tisztségét polgári vagy büntető ügyszakos bíró nyeri el. A változások mikénti alakulása előre nem látható, az azonban, hogy a változások be fognak következni, tervezhető.

A Fonyódi Járásbíróságon a 2 éven túli ügyek száma és aránya emelkedett meg. A Fonyódi Járásbíróság elnöke polgári ügyszakos, nagy tapasztalattal rendelkező, kiválóan ítélkező bíró. Rajta kívül kettő, kevesebb gyakorlattal rendelkező bíró jár el. A Fonyódi Járásbíróság elnökének bevonásával szükséges annak megállapítására, hogy mi okozza az ügyek elhúzódását, amennyiben a 2024.II. félévben nem történik változás.

A harmadik szervezeti egység, a Kaposvári Törvényszék polgári ügyszak, ahol ugyancsak a 2 éven túli ügyek aránya emelkedett meg. Az ügyszak megerősítése érdekében az ügyelosztási rend változásával 2024. január 1-től kezdődően az egyik munkaügyi bíró is részesült a kiosztásból saját munkaügyi kiosztása csökkentése mellett. 2024 szeptemberében a másik munkaügyi bíró munkából kiesése és pontosan meg nem határozható ideig történő távolléte miatt az ügyelosztási rend újabb változásával a munkaügyi bíróra átszignált és még be nem fejezett polgári ügyeket a Kaposvári Járásbíróságon és a Barcsi Járásbíróságon tevékenykedő 2 bíró fogja tárgyalni. Az arányos munkateher és időszorúság érdekében az ügyszakban tevékenykedő bírók bevonásával lehet kialakítani az álláspontokat abban a kérdésben, hogy szükséges-e, illetve milyen arányú megerősítése az ügyszaknak.

Figyelmet kell fordítani a Kaposvári Törvényszéken a fellebbviteli ügyszakra. Az ügyérkezés és a folyamatban maradt ügyek száma meghaladja az optimálist. Ezért a kettő 4 fővel működő tanács fenntartása feltétlen indokolt. A fellebbviteli tanácsok előtt jelenleg 1 db éven túl folyamatban lévő

ügy van. Az éven túlivá válását az ügynek a több mint 200 peres fél személyében bekövetkező változások és kézbesítési problémák okozták. Viszonylag magas a 6 hónapon túli ügyek aránya. Számuk gondos odafigyeléssel csökkenthető.

Jelenleg az 1.Pf. tanács stabilan 4 személlyel tevékenykedik, míg a 2.Pf. tanácson belül több változás történt. Dr. Varga Rita tanácselnököt az OBT tagjává, majd ezt követően az OBT elnökhelyettesévé választását követően a Bszi. 112. § (3) bekezdésére figyelemmel mentesíteni kellett a bírói munka alól. Tanácselnöki feladatait a tanács egyik tagja, tanácselnöke vette át, továbbá a törvényszék gazdasági ügyszakban tevékenykedő bírók is részt vettek a másodfokú ítélezésben. Úgy látszott, hogy 2024. július 16-tól a 2.Pf. tanács helyzete stabilizálódik, mivel a törvényszék elnöke a megbízatása lejártával tanácselnöki kinevezést kapott. Azonban 2024. szeptember 16-ával az Országos Bírósági Hivatal elnöke dr. Hajnal Éva Országos Bírósági Hivatalba beosztott bírót a Magyar Igazságügyi Akadémia igazgatói feladatainak ellátásával bízta meg. A tanács helyzetének átmeneti rendezéseként a Kaposvári Járásbíróság elnöke jár el előadó bíróként kirendeléssel, vezetői megbízatása megtartása mellett. Fel kell készülnünk további változásra, hiszen 2025. júniusban a felső nyugdíjkorhatár elérése miatt az egyik tanácselnök nyugdíjba vonul, és előreláthatóan tényleges ítélezési tevékenységet 2025. február hónap közepéig fog végezni.

3-5 éven belül az egész törvényszéken jelentős változás várható, figyelemmel arra, hogy egymást követően több nagy tapasztalattal rendelkező bíró a felső nyugdíjkorhatár elérésére figyelemmel nyugdíjba vonul.

IV. A bíróság emberi erőforrásai

A 2024-es évig a változások jól kezelhetőek voltak, azonban 2024. I. féléve nyilvánvalóvá tette, hogy egyre nehezebb egy adott helyen kieső bírót pótolni. Erre figyelemmel szükséges véleményem szerint a Kaposvári Törvényszéken 1 fővel minimálisan, optimális esetben 2 fővel a létszámot növelni. Ez egyrészt lehetővé tenné a törvényszék civilisztikai ügyszak optimális működtetését tartalékkal, másrészt lehetőséget hozna a járásbírósági kollégáknak az előrelépésre.

2023. évben a Kaposvári Járásbíróság titkára, míg 2024. évben a Fonyódi Járásbíróság titkára nyerte el a Nagyatádi Járásbíróság polgári ügyszakba kiírt pályázatot. Törvényszékre kiírt pályázat

nem volt. Reményeim szerint 2024. II. felében, illetve 2025. I. felében sor kerül egy törvényszéki bírói álláshely kiírására.

Van két olyan terület, a munkaügyi ítélkezés, illetve a cégbíróági tevékenység, ahol 2-2 bíró végzi kiválóan a munkát. Ebben az esetben is a 2024. év volt az, amely rávilágított arra, hogy a két bíró közül az egyik váratlan kiesése az ügyszakot csaknem lehetetlen helyzetbe tudja hozni, akár egy szabadság kivétele is nehezé válik. Erre figyelemmel mindkét területen fontosnak tartom, hogy az adott ítélkezési tevékenységbe harmadik személy is bevonható legyen azon a szinten, hogy a helyettesítést el tudja látni. Ez történhet a törvényszéki szinten lévő más területen dolgozó bíró bevonásával, de történhet járásbíróági bíró kirendelésével. Személyes egyeztetéseket követően lehet a következő lépést megtenni.

Mindenkinek van egy saját karrierképe, egy elképzelt karrierútja. Szerencsés, ha ezt a munkáltató támogatja. A törvényszék területén több bíró is hosszú járásbíróági gyakorlattal, megfelelő tapasztalattal, kiváló munkateljesítménnyel rendelkezik, de nem kíván a törvényszékre pályázni, a jelenlegi beosztásukban kívánnak maradni. Úgy gondolom, hogy az ő megbecsülésük is fontos. Szeretnék ezért minél több személyt a kollégium életébe bevonni.

A fentiekhez kapcsolódva úgy gondolom, hogy egy szervezet akkor lehet hatékony és eredményes, ha az ott dolgozók a helyükön vannak és azt úgy is érzik. Ez alatt értem azt, hogy abban a munkakörben tevékenykednek, amely hely optimális körülményeket biztosít számukra, ahol ki tudják bontani a képességeiket, és a munkáltató oldaláról is ugyanez a helyzet, a vélemény.

A személyes kapcsolatot, amely megyénk létszámát tekintve biztosított, azért tartom fontosnak, mert így a kollégiumvezetőnek lehetősége van arra, hogy az ügyeken, a számokon túl megismerjen mindenkit. Fontosnak tartom, ha egy adott személy ambíciója nem is találkozik a szervezet vagy a közösség, egy adott szervezeti egység aktuális elképzelésével, lehessen számára biztosítani olyan lehetőséget, amely aktuálisan megoldást jelent. Saját személyes tapasztalataim is megerősítették, hogy hasznos tapasztalatszerzés végett a következő ítélkezési szint, szintek munkájában a részvétel. Erre figyelemmel támogatom azt a korábbi gyakorlatot, hogy nem csak szükségből, de tapasztalatszerzés végett is a másodfokú ítélkező munkában meghatározott időre bekapcsolódjanak az elsőfokon tevékenykedő bírók. Erre a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011.évi CLXII. tv. (a továbbiakban: Bjt.) 31.§ (2) bekezdés lehetőséget biztosít.

A szervezet egésze szempontjából a titkárok tevékenysége nagyon fontos. Civilisztikai ügyszakban tevékenykedő titkáraink száma 2024. szeptember 16-án csökkent, figyelemmel arra, hogy egy titkár bírói kinevezést nyert. Ezt meghaladó várható változások azonban nem ilyen pozitívok. 2023. évben 1 titkárunk áthelyezése történt a Pesti Központi Kerületi Bíróságra, 2 titkárunk jogviszonya azonban lemondás folytán szűnt meg. Hasonló helyzet alakul ki a fogalmazói álláshelyek esetén is, évről-évre egyre kevesebb a pályázó és a megmaradó fogalmazónk. A törvényszékek kevés lehetősége van, és ebben látom a kollégiumvezető feladatát, hogy az eddigi képzési rendszer minőségét fenntartva, vonzóvá tegye a bírói pályát. Fontosnak tartom, hogy a jogi egyetemeken is megjelenjünk.

A titkári létszám stabilizálódását követően szeretném bevonni a titkárokat bíró melletti munkába. Tudásukkal segíteni tudják a bíró munkáját az előkészítés során és közben tapasztalatot szereznek.

A polgári és végrehajtási irodák működését helyi szinten a járásbírói elnökök szervezik, míg törvényszéki szinten abban közreműködik a kollégiumvezető. Jelenleg polgári, gazdasági peres és nemperes, valamint cégiroda működik. A Kaposvári Törvényszék Bajcsy-Zsilinszky utcai épületének felújítása befejezését követően 2024 őszén - 2025 elején legkésőbb átköltözik a terveknek megfelelően a gazdasági peres és nemperes ügyszak a Bajcsy-Zsilinszky utcai épületbe. Ennek következtében közös civilisztikai kezelőiroda kialakítása várható. Fontos a megfelelő munkamegosztás kialakítása.

Az elsőfokú peres és nemperes ügyek esetén a bíró, titkár mellett egy adott személy végzi az ügyviteli feladatot, míg a másodfokú tanácsok esetén az állandó tisztviselő, illetve írnok kiegészül teamet alkotva a bírósági ügyintézővel. Az átalakítást követően fontosnak tartom a fennálló gyakorlat megőrzését, azt, hogy a tanácsok mellett állandó írnok és ügyintéző tevékenykedik, azzal természetesen, hogy a munkateher aránytalanná válása esetén az irodavezető a kialakítandó helyettesítés szerint az adott munkát továbbadhatja.

Célként fogalmazom meg, hogy hosszabb távon valamennyi bírósági ügyintéző ténylegesen csak jogi munkát végezzen, és a leírói munka kikerüljön a feladataik közül. Ügyintézőink ebben az esetben az eljáró bíró, tanács munkáját még hatékonyabban tudják támogatni, és a szervezet egésze szempontjából nagyon hasznos az ügyfélsegítő napon végzett tevékenységük, figyelemmel az egyre csökkenő fogalmazói létszámra. A kompetencialapú munkavégzés hosszú távú célom.

A jelenlegi igazságügyi alkalmazotti létszám lehetővé teszi a folyamatos munkavégzést, hosszabb távon cél az ő megőrzésük. A kialakult alacsony bérezésre figyelemmel kevés eszközünk maradt.

V. Az ítélkezés tárgyi körülményei

A törvényszék Bajcsy-Zsilinszky utcai épületének felújítását követően az elhelyezési körülményeink jók lesznek. A járásbírói épületeken a törvényszék elnöke pályázatában írtak szerint a kaposvári Bajcsy-Zsilinszky utcai épülethez képest kisebb felújítások várhatóak, amelyek a polgári ügyszak tevékenységét alapvetően nem befolyásolják.

Az elektronikus kapcsolattartás, az eljárási jogunk által kialakított új lehetőségek, valamint az egyre nagyobb digitalizációt lehetővé és kötelezővé tevő jogszabályok folyamatosan újabb és újabb fejlesztést igényelnek az informatika területén. E téren a kollégiumvezető számára a figyelemmel kísérés és ha a munkavégzéshez nem megfelelőek a feltételek, annak jelzését tudom feladatként meghatározni.

Az otthoni munkavégzés feltételei, amelyet támogatok, adottak. Hosszabb távon azonban szükséges a számítógépek cseréje ahhoz, hogy folyamatosan lehessen dolgozni.

A távmeghallgató rendszert a civilisztikai ügyszakban tevékenykedő bírák rendszeresen igénybe veszik. Ennek fejlesztését, új tárgyaló felszerelését szorgalmazom. Különösen azért fontos, mert a Kaposvári Törvényszéket is érinti az országosan ismert szakértőhiány. A távmeghallgatási rendszer tette lehetővé több ügy gyorsabb befejezését, mert az igazságügyi szakértőnek így a szakvélemény előterjesztését követően nem kell személyesen megjelennie a perbírószámon, meghallgatása a hozzá legközelebb található bíróság közbeiktatásával eredményesen megvalósítható.

VI. Integritás

Az integritás körébe tartozik, hogy mind az ügyfelek, mind a bírósági dolgozók ismerjék azokat az értékeket, melyek mentén dolgozunk, és azokat a célokat, amelyeket el kívánunk érni. Internetes és intranetes honlapunk ebben segít, ezért fontos, hogy mindig időszerű legyen. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően az információkat az intranetes felületen is meg kívánom osztani.

Az integritás körébe tartozik az ügykiosztás rendjének meghatározása. Cél az ügykiosztási rend stabilitása, azonban a személyi változások miatt mégis évente több alkalommal kell módosítani. Az ügyelosztási rend módosítási rendjét jogszabály határozza meg, amelyben a kollégiumvezető a törvényszék ügyelosztási rendjének elkészítéséért felelős. Javaslatomat a továbbiakban is az érintett bírakkal előzetesen egyeztetve kívánom előterjeszteni. Az ügyelosztási rend intranetes és internetes oldalán történő hozzáférése biztosított.

A bíróság, bírák kizárásának intézése szabályozott eljárási rend szerint történik.

A panaszügyek intézésében a kollégiumvezető közreműködik, melyben a perképviselő ellátása és a közérdekű adatok megválaszolása során szerzett tapasztalatom segít.

VII. Bírósághoz való hozzáférés

A bírósághoz való hozzáférést több szinten biztosítani kell a bíróságnak. Az elektronikus kapcsolattartás meggyorsította az ügyek intézését, az elektronikus betekintési rendszer pedig tovább egyszerűsítette az ügyintézését. Új kihívást hozott a Digitális Állampolgár Program. A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény közvetlen hatása várhatóan 2025. évben fogja megnövelni a munkánkat. Öröndetes, hogy a Kaposvári Törvényszék elnöke egy büntető és egy polgári ügyszakos kapcsolattartót is kijelölt. Az ő segítségével a szükséges képzések is könnyebben szervezhetőek lesznek.

Fontos, hogy azok is hozzáférjenek a bírósághoz, akik e kommunikációhoz szükséges feltételekkel nem rendelkeznek. A birosag.hu és a Kaposvári Törvényszék honlapján a szükséges tájékoztatók megtalálhatóak, fontos azonban az ügyfélsegítő munkája. Az ügyfélsegítő napon fogalmazók és bírósági ügyintézők járnak el. Képzésüket a jövőben is folyamatosan biztosítani kívánom workshop jellegű megbeszélésen.

VIII. Képzés

Célként megfogalmazott magasszintű ítélkezés egyik alappillére az oktatás. Támogatom a kollégákat abban, hogy minél több képzésen vegyenek részt. Fenntartani kívánom, illetve általánossá tenni azt a kollégiumi és a kaposvári járásbírósági csoportban már megvalósult

gyakorlatot, hogy minden központi képzésen résztvevő bíró röviden szóban vagy írásban tájékoztassa az ügyszakban tevékenykedőket az ott elhangzott legfontosabb kérdésekről.

A változó jogszabályi környezet igényli a folyamatos képzést, az azonnali reagálást. Kollégiumvezetőként fontosnak tartom a változások figyelemmel követését, a figyelemfelhívást először e-mail útján, szükség esetén pedig workshop jellegű megbeszélést kezdeményeznék.

A központi képzések tematikáját, megvalósítását az azon résztvevő kollégák dicsérték. Szükségesnek tartom jelezni, hogy többen jelentkezés visszautasítása miatt lemaradnak a képzésekről, pedig van rá igény.

A fogalmazók képzése szabályozott rendszerben történik, amelyben részt veszek oktatóként, a polgári eljárásjogot oktatom és a családjogból számoltatok be. Támogatom a kollégákat abban, hogy minél többen bekapcsolódjanak az oktatásba.

A képzés része a kollégiumvezető kezdeményezésére 2014. évtől – közreműködésemmel – ismét elindított tárgyalásvezetési gyakorlat. Három alkalommal a regionális szinten szervezett tárgyalásvezetési gyakorlatba is lehetőségem volt bekapcsolódni játékmesterként. Az ott szerzett tapasztalatokat hasznosítva fenn kívánom tartani a helyi pervezetési gyakorlatot.

Itt a képzésnél szeretnék írni egy hiányról, arról, hogy a Kúria adatbázisához nem biztosított a hozzáférésünk. A Bírószági Határozatok Gyűjteménye nem helyettesíti teljesen. A joggyakorlat megismerése az önképzés része, ezért fontos célnak tartom, hogy a helyzet változzon, amit kollégiumunk, a kollégiumvezető meg tud tenni ennek érdekében, megtegye a Pp. 346.§ (5) bekezdésének a 2019.évi CXXVII. tv. 185.§-ával 2020. április 1-től történt módosításával bevezetett korlátozott precedensrendszerre figyelemmel.

IX. Tervek, célok

A Polgári- Gazdasági és Munkaügyi Kollégiumunk kiválóan működik, a kollégiumi ülések, tanácselnöki értekezletek rendszeresek, és azon a kollégiumvezető közreműködésével tartalmas munka folyt. A kollégiumi ülések nagy erényének tartom, hogy arra az ügyszakban tevékenykedő valamennyi bíró, titkár és fogalmazó meghívást kap. Ezen a területen cél számomra, hogy minél

több járásbíróági bírót, titkárt, fogalmazót bevonjak, azokat is, akik esetlegesen eddig távol maradtak.

A kollégiumi ülések nyitottságának másik megnyilvánulása, hogy mindenki mer kérdezni és véleményt nyilvánítani, amelynek köszönhetően igazi szakmai műhelymunka alakult ki, ennek megőrzőse és továbbfejlesztése célom. Annak érdekében, hogy továbbra is valódi szakmai műhelyként tudjon a kollégium működni, magam is részt kívánok venni az előterjesztések elkészítésében, de fontosnak tartom minden szinten ítélkező kollégák bevonását ebbe.

A tanácselnöki értekezletek alkalmasak a felmerülő kérdések gyors megválaszolására. Több esetben a járásbíróaságról történt jelzés problémára vagy jogértelmezésre, amelyet minden alkalommal meg tudunk beszélni. A tanácselnöki értekezletek tartása kötelező, de az, hogy tartalmasan működjön, továbbra is cél.

A jogszabályváltozás nagy számára figyelemmel fent kívánom tartani a jogszabályfigyelő rendszert. A Kúria joggyakorlatának minél szélesebb körben való megismerése céljából az eddigi gyakorlatnak megfelelően szükségesnek tartom a törvényszék területére visszaérkező kúriai határozatok törvényszéki szintű, illetve valamennyi bíró számára történő megismerhetővé tételét. A járásbírók és titkárok munkájának megkönnyítése céljából a törvényszéki másodfokon hozott határozatok közül azokat, amelyek eljárási vagy anyagi jogi szempontból jelentőséggel bírnak, a levelezőrendszer segítségével, a tanácsok tagjai jelzése alapján megismerhetővé kívánom tenni.

A Kaposvári Törvényszék bíróságain egyre több alkalommal kell döntenünk olyan ügyben, amelynek nemzetközi érintettsége van. Emiatt fontosnak tartom azon gyakorlat fenntartását, mely szerint minden évben legalább egy alkalommal a meghívott európai jogi szaktanácsadó ismerteti a kollégiumon a fontosabb változásokat, ítéleteket.

A Kaposvári Járásbíróaság csoportértekezleteire el kívánok menni, és működtetni kívánom a Kaposvári Törvényszéken létrehozott végrehajtási workshopot, illetve a járásbírók kezdeményezésére létrehozott Civilisztikai Fórumot, amely két ülést tartott, és a levelezésben aktív.

Támogatom, hogy minél többen vegyenek részt a fogalmazók képzésében, az oktatási és a beszámoltatási tevékenységben. A tárgyalásvezetési gyakorlat fenntartását indokoltnak tartom. A

társszervekkel való együttműködés körében ismételten felelevenítendőnek gondolom az ügyvédjelöltek, közjegyzőjelölt bevonását.

Több alkalommal lehetőségem volt a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara és a Kaposvári Törvényszék közösen kialakított Jogklinika programjában részt venni, amelynek fenntartását és bírótársaim bevonását szükségesnek gondolom.

X. Motiváció

A pályázatom zárásaként röviden arról szeretnék írni, hogy mi motivált az előterjesztésre. 10 év járásbírói, több mint 11 év törvényszék elsőfokú, és több mint 11 év másodfokú ítélkezési tevékenységem alatt igyekeztem a kollégáimmal jó kapcsolatot kialakítani. Fontos volt számomra, hogy a munkámat minél magasabb színvonalon tudjam ellátni, ezért igyekeztem a képzéseken részt venni, amikor erre lehetőség volt, az ott szerzett tudást továbbadni.

A szélesebb körű polgári ügyszakos gyakorlaton túl rálátást nyertem a kollégiumvezető-helyettesi tevékenységem alatt a gazdasági ügyszakra, a csőd-, felszámolás és nemperes eljárásokra.

2020. április 1. napjától, a munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölésemet követően fél éven keresztül részt vettem a Pécsi Ítéltáblán a másodfokú munkaügyi ítélkezésben.

Lehetőséget kaptam, hogy a Ptk. és a Pp. képzésben részt vegyek, anyagi jogot helyi szinten, míg eljárási jogot a Kaposvári Törvényszéken kívül a Pécsi, Szekszárdi és a Zalaegerszegi Törvényszéken is oktathattam. A Pécsi Ítéltábla kollégiumvezetője kezdeményezésével indult el a személyes adatok védelmével kapcsolatos regionális tanácskozás, melynek egyik előadója voltam. A központi képzés keretében ugyancsak a személyes adatok körében tarthattam előadást.

Többször vállaltam a kollégiumi ülésre előterjesztés készítését, és a Pécsi Ítéltábla Polgári Kollégiuma választott tagjaként rendszeresen részt veszek az ülésein, ahogyan Pécsi Ítéltábla Munkaügyi Kollégiumának ülésein is.

A kollégiumvezetői tevékenységre elsődlegesen szakmai tevékenységként tekintek, igazgatási részére pedig úgy, hogy az e szakmai célt szolgálja.

Igazgatási tapasztalatot a kollégiumvezető-helyettesi tevékenységem, valamint a perképviselő és az adatvédelmi tisztviselői megbízatás ellátása során szereztem.

Adatvédelmi tisztviselőként részt veszek a közérdekű adatok megismerése iránti ügyek intézésében, és közreműködtem több szabályzat elkészítésében.

A munkájukat kiválóan végző kollégiumvezető-helyetessel és csoportvezetővel a kapcsolatom jó. Véleményem szerint egymást támogatva tudunk majd együtt dolgozni.

A Kaposvári Törvényszék elnöke pályázatában a jó vezetővel szemben megfogalmazott elvek – tisztelet, közvetlenség, következetesség, átláthatóság, tisztesség, szolgálat – hívószavak voltak, amelyeket elfogadok, és követendő számomra.

Sikeres pályázat esetén is szeretnék az ítélkezésben részt venni, és az eddigi igazgatási tevékenységem közül a perképviselőt a továbbiakban is ellátni. Az általam nagyon fontosnak tartott adatvédelemmel kapcsolatos adatvédelmi tisztviselői megbízatás összeférhetetlen a kollégiumvezetői megbízatással. Adatvédelmi tisztviselőtársam ugyanolyan fontosnak tartja ezt a területet, és végzi nagy odaadással ezt a munkát.

Mіндеzen célok megvalósításához kérem Bíróársaim és az Országos Bíróügyi Hivatal Elnöke támogatását.

Kaposvár, 2024. október 1.

dr. Böröcz Ibolya Klára
törvényszéki tanácselnök
Kaposvári Törvényszék

